

KOMMUNUVAL 2012

Rógvi á Rógvu
Valevni hjá Tjóðveldi

Sjósavnið

Føroyar eru miðskeiðis í Norðuratlantshavinum við einum ómetaligum lívfrøðiligum margfeldni í sjónum, og sum kunnugt er fiskivinnan høvuðsvinna.

- Tað er tí umráðandi at vitanin um lívið í havinum er frammalaga í tilvitskuni hjá føroyingum.

Føroya Sjósavn

Vit eiga at takka íbirtarunum, sum hava lagt stóra orku og arbeiði í at stovna Føroya

Sjósavn og ikki er at gloyma vælvildina frá kommununi, landinum og vinnuni.

Tað krevur nógv arbeiði og viðlíkahald at reka Sjósavnið. Tað er munur á slíkum savni og øðrum søvnum, tí sjósavnið fæst við livandi verur. Akvariini skulu t.d. reinsast, havdjórini matast og nýggj setast við. Skal savnið virka sum ætlað, er neyðugt at kør, pumpur og annað altíð eru í lagi. Umstøðurnar at reka savnið krevur at fólk

eru tøk allan sólarringin hvønn dag í árinum.

Á hvørjum ári vitja uml.14.000 fólk Føroya sjósavn

Tey vitjandi koma t.d. frá dagstovnum, eldrastovnum og skúlum. Sjósavnið er eitt náttúrligt ferðamál hjá ferðafólki og eitt tað mest vitjaða savnið í landinum.

Sjósavnið skipar fyri mennandi tiltøkum, har ungdomar, børn og onnur kunnu

nema sær vitan um lívið í sjónum á okkara leiðum. Hetta er við til at spjaða kunnleika, og skapa áhuga fyri tí føroyska havumhvørvinum.

Forkunnugt savn

Ein ónevndur persónur lat í 2011 Sjósavninum eitt einastandandi savn við 403 fuglum. Hetta er sannur fongur fyri savnið, og saman við myndum og firvaldum, sum eru á savninum, hevur

savnið fingið nýggjar møguleikar at sýna fram.

Sjósavni hevur stóran týdning fyri okkum og ferðavinnuna

Ein størri figging til rakstur hevði komið væl við og kundi m.a. havt við sær, at fleiri verkætlanir og onnur havdjór vóru sýnd á savninum. Neyðugt er, at savnið fær størri høli til framsýning, umframt høli til undirvísing og gransking. Savnið hevur

onki hóskaði akfar og saknar amboð til dagliga virkseimið.

Tórshavnar Kommuna og landið áttu at latið Føroya sjósavni enn betri stuðul til útbygging og rakstur. Tað hevði verið heilt náttúrligt at høvuðsvinnan var ein av høvuðsstuðlunum og hevði ein størri leiklut í figgingini av Sjósavninum.

Lat okkum stuðla íbirtarum og verkætlanum, sum eru við til at menna Havnina sum høvuðstað!

Helgi Fossádal
valevni á lista B Sambandsflokkin

Tórshavnar Kommunuskúli í nýggjum hami

Tað er skilagott í einum býi sum Tórshavn at savna mentanarligt virkseimi í ein miðdepil heldur enn at spjaða tað. Ein mentanarmiðdepil gevur møguleika at fylgja við tíðini og gevur borgarum og feløgum medábyrgd og frælsi at stíla fyri og taka lut í tí virkseimi, sum fer fram á einum tilíkingum staði. Við hesum fáa vit fjølbroytni og kunnu gagnnýta orku og menna sosial netverk, sum hevur stóran týdning fyri trivna, umframt at skapa arbeidsplass og liv. Hetta rákið síggja vit í øðrum stór-

býum.

Tórshavnar býur tørvar eitt tilíkt hús.

Tað er eitt eyðsýnt høvi at nýta og varðveita eina býarmynd sum Kommunuskúlan. Kommunuskúlin er stórir og liggur í býarkjarnuni og er tí hóskaður at nýta sum savnaðarstaður til mentanarligt virkseimi. Kommunuskúlin hevur eisini verið ein miðdepil um mentanartiltøk í býnum í nógv ár. Eitt tilíkt hús skapar liv í miðbýin.

Uppskotið

Vit eiga at hugsa stórt og nýta

allan Kommunuskúlabygningin til ein mentanarmiðdepil og harafturat inniloka ein part av skúlagarðinum við eini stál- og glaskonstruktión og fáa eitt rúmligt torg við ljós og hita.

Í dag hevur skúlin m.a. stóra aulu, sangstovu, tvær fimleikahallar og nógv onnur góð og stór høli, umframt allar skúlastovurnar.

Kommunuskúlin sum mentanarmiðdepil kann hýsa: býarbókasavni, musikkskúla, sjónleikaraskúla, myndlista-skúla, býarsøgusavni, býarlista-savni, biografi, sjónleikarpalli,

fundar- og framsýningarhøli, lista- og tónleikaverkstøðum og mangt annað, sum gevur borgarum møguleika at menna sitt listahegni. Sjálvandi eiga eitt býarsavn, eitt søgusavn/skjallasavn at vera her, har høvi er at granska í tilfari um býarsøgu, byggimál, útbygging, býarskipan, ættargransking o.s.fr.

Sjónleikarpallur við neyðugum hølum til tilíkt endamál kundi verið í niðaru fimleikahøllini. Hesin sjónleikarpallur kundi møguliga verið nýttur burturav til Tjóðpall Føroya, um áhugi er fyri

tí. Skúlastovurnar kunnu nýtast til tónleika- og lista-verkstøð, fotolist, filmslist, fundar- og undirvísingarhøli. Uttanumkið í Kommunuskúlanum kann nýtast til uttandurartiltøk og konsertir.

Kommunuskúlin í nýggjum hami verður eitt serstakt mentanarhús. Vit kunnu fara til framsýningar, framførslur av ymiskum slag, á bókasavn, vitja verkstøð og mangt mangt annað. Her er bert hugflogið, sum setur mörk.

Á torginum er møguleiki fyri móttøku, lítlari sölubúð, matstovu, kafé a la "gamla

Konditariið", býarbókasavn og møguleiki fyri framsýningum og pallur til framførslur. Torgið verður ein hugnaligur savnaðarstaður.

Kommunan letur hølini við tænaðum til taks til borgarar og stendur fyri rakstri, viðlíkahaldi og øllum tí praktiska viðvíkjandi hølunum.

Skal mentanarmiðdepilin navngjast er mitt uppskot "Perlan", tí eftir mínum tykki verður hetta ein mentanarlig perla.

Hetta vil eg arbeiða fram ímóti, um eg verði valdur í býráðið.

Finnogi Arge

Tá eg sum ungur AFS næmingur kom til Los Angeles at ganga í skúla fyrst í sjeytiárunum, varnaðist eg, at ein avgerandi munur var á skúlskipanini í Føroyum og USA.

Meðan vit í Føroyum høvdu fimleik 2 tímar um vikuna, so høvdu tey har yviri ítrótt 1 tíma um dagin. Kravt var, at tú royndi ymiskar

ítróttargreinar, so tú ikki vandi tað sama alla tíðina og fylgt var við í heilsustøðuni hjá næmingunum.

Endamálið var at kveikja áhugan fyri ítrótti og fremja fólkaheilsuna, tí ikki var lukkuligt at gerast sjúkurlivandi, har sera dýrt var at søkja sær heilsabót, hevði tú ikki tryggjað teg

nóg væl.

Amerikanarar vistu, at neyðugt var at brúka kroppin og røra seg, skuldi tú varðveita heilsuna sum longst.

Annað er so tað, at just amerikanarar í nýggjari tíð fullkomuliga hava mist tamarhaldið á kostvanunum, sum hava minst líka stóran týdning, sum rørsan hevur.

Nýggjar kanningar (Time, januar 2012) úr Niðurlondum vísa nú, at tess meira børnini røra seg, tess betri klára tey seg í skúlanum, serliga í rokning, mál og lesing.

Fysisk rørsla økir um blóðstreymin til heilan og ger, at børnini minnst betri og hava lættari við at koncentrera seg. Kanningarnar prógva

eisini, at kreativiteturin hjá børnunum økist, produktiviteturin hækkar og sjúkragatalið lækkar.

At skræða ein tíma burtur úr skúlatálvuni til ítrótt ber ivaleyst ikki til fyri allar næmingarnar, tí krøvini til frálærana eru frammanundan umfatandi.

Men við tí vitan, vit nú

hava, eiga Tórshavnar Kommuna at síggja ítróttarfeløgini í kommununi sum ein forlongdur og hjálpani armur hjá skúla- og heilsuskipanini.

Tað er tí av alstórum týdningi, at ítróttarfeløgini virka optimalt, og her kann kommunan gera nógv fyri at bota um viðurskiptini.

Forlongdi armurin